

Вакула М.

(наук. кер. – ст. викл. Бездідько Б. М.)

студентка V курсу історичного факультету

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Ключові аспекти гарантування прав людини у міжнародно-правовому полі

У 1945 році з метою збереження миру була створена Організація Об'єднаних Націй, завдяки активним зусиллям якої формується міжнародне гуманітарне право.

Основу міжнародного гуманітарного права склала Загальна Декларація прав людини, прийнята 10 грудня 1948 року.

Положення цієї декларації були покладені в основу таких актів, як Міжнародний пакт про громадянські і політичні права; Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права; Конвенцію про права дитини та ряд інших.

При формуванні комплексу прав і свобод у цих актах були використані такі засоби, як дозвіл, зобов'язання та заборона. Було також визначено обов'язок держав, які визнавали акти міжнародного права, бути гарантами прав і свобод людини.

В статті 28 Загальної Декларації прав людини визначено, що кожна людина має право на такий соціальний і міжнародний порядок, за якого права і свободи, викладені у цій декларації, можуть бути повністю здійснені.

Інша норма, закріплена у статті 29 цієї Декларації, визначає, що кожна людина, здійснюючи свої права і свободи, повинна зазнавати тільки таких обмежень, які встановлені законом виключно з метою забезпечення належного визнання і поваги прав і свобод інших та з метою задоволення справедливих вимог моралі, громадського порядку та загального добробуту.

В цьому контексті слушно вказати на те, що гарантії щодо прав неповнолітніх встановлені Мінімальними стандартними правилами Організації Об'єднаних Націй стосовно відправлення правосуддя щодо неповнолітніх. Ці правила ще називають "Пекінськими правилами". Положення 1.6 цих Правил орієнтує на те, що потрібно систематично розвивати і координувати служби правосуддя у відношенні неповнолітніх з метою підвищення і підтримання на належному рівні кваліфікації персоналу цих служб, включаючи їх методи, підходи і відношення.

Гарантія прав і свобод також визначена в статті 30 Загальної Декларації прав людини. Зводиться ця гарантія до того, що як держава, так і окрема особа не мають права займатися будь-якою діяльністю або чинити дії, спрямовані на порушення прав і свобод, викладених у Загальній Декларації прав людини.

Характеризуючи гарантії потрібно звернути увагу на ті гарантії, що визначені національним законодавством України. Так, згідно статті 21 Конституції України права і свободи людини і громадянина є непорушними; статті 22-конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані; статті 24-громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом.

Отже, міжнародне гуманітарне право, виконуючи покладені на нього функції не тільки визначає комплекс прав і свобод людини й визначає їх гарантії. Правовстановлююча та забезпечуюча функція на національному рівні в даному разі покладається на відповідну державу.

Література:

1. Загальна декларація прав людини.-К.:Укр. Правнича Фундація. Вид-во Право,1995.-12с.
2. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права. Факультативний протокол до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права.- К.:Укр. Правнича Фундація. Вид-во Право, 1995.- 40 с.

3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. – К.: Укр.Правнича Фондація. Вид-во Право, 1995. – 16 с.

4. Конституція України. - К.:Феміна, 1996. – 64 с.

5. Збірник міжнародних документів та нормативно-правових актів України з питань соціально-правового захисту дітей / М-во юстиції України, Редкол.: С. Р.Станік (голова) та ін.- 2-ге вид., допов.- К.:Логос,2001.-595 с.

Стрижак Л.

(наук. кер. – доц. Лобач К.В.)

студентка III курсу історичного факультету

Полтавського національного педагогічного університету

імені В. Г. Короленка

Соціально-економічні права військовослужбовців в Україні

В Україні, як і інших державах, права і обов'язки громадянина чітко прописані в Конституції України. Питання про права військовослужбовців завжди були важливими, але на сьогодні ця проблема стає все більш актуальною. Гарантії соціально-економічних прав і свобод військовослужбовців та їх обмеження, залишаються одними з найскладніших у теорії і практиці конституційного права.

Проблеми правового статусу військовослужбовців досліджували: І. Качан, В. Кириленко, А. Колодій, А. Олійник, В. Пашинський, В. Погорілко, Ю. Поніматченко, П. Рабінович та інші.

Мета статті полягає у дослідженні соціально-економічних гарантій прав військовослужбовців та шляхів їх реалізації.

Актуальність проблем захисту соціально-економічних прав обумовлена військово-політичною ситуацією в державі.

Ще з давніх часів у правових нормах, було визначено особливе місце військових людей у суспільстві та особливе ставлення до них з боку держави. Регулярна армія вперше виникає на території сучасної України разом з утворенням Давньоруської держави в IX ст., її постійним ядром була дружина Великого князя. З того часу між князем і його дружиною уклалися договори, які визначали переваги становища дружинників князя. Упродовж всієї історії України особливе правове положення військовослужбовців закріплювалося у відповідних нормативних актах, таких як: Руська Правда, Гетьманські статті, Конституція Пилипа Орлика 1710 р., спеціальних законах (1917–1920 рр.) У радянські часи було прийнято ряд нормативно-правових актів, які визначали права військовослужбовців, особливості соціального забезпечення військовослужбовців та членів їх родин.

Прийнятий 20 грудня 1991 року Закон України «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» став першим законодавчим актом, який закріплював правовий статус військовослужбовців у незалежній Україні. Усі ці нормативно-правові акти закріплювали певні суб'єктивні права і свободи військовослужбовців, їх особливий правовий статус, пільги та переваги не тільки для них, а й для членів їх сімей [2, с 9].

На сьогодні в Україні склалася система нормативно-правових актів різної юридичної сили, які визначають конституційно-правовий статус військовослужбовців. Зміст правового статусу військовослужбовців є дуже багатограним і залежить від ряду факторів. По-перше, військовослужбовець, як громадянин своєї держави, виконує обов'язки щодо збройного захисту держави, пов'язані з необхідністю беззаперечного виконання наказів і поставлених завдань у будь-яких умовах, у тому числі і з ризиком для життя. З цього випливає, що військовослужбовець, як громадянин, повинен наділитися конституційними правами і свободами, нести обов'язки і відповідальність.

По-друге, конституційні права і свободи військовослужбовців, їх обов'язки і відповідальність визначаються з урахуванням можливостей їх реалізації в умовах збройних сил,